

Fra toppen!

Strålende sommerhilsen

BIO-info går inn i sommerferiemodus med en særdeles gledelig nyhet fra selveste Regjeringen. I revidert statsbudsjett er det bevilget midler til [15 nye studieplasser](#) til profesjonsstudiet i fiskehelse! Dette er et ønske vi har fremmet i flere år, og det systematiske arbeidet fra fagmiljø, institutt, fakultet og universitetsledelse har nå båret frukter. Siden oppstarten av fiskehelsestudiet i 1990 har UiB hatt 10 studieplasser. På disse 25 årene har produksjonen av laks i Norge vokst ca 10 ganger, og Norge og Bergen er blitt sete for flere av verdens største sjømatkonsern. Den tette kontakten med næringen og støtten derfra har uten tvil også bidratt til å utløse de nye studieplassene.

Dermed kan vi begynne å planlegge for en ny æra i fiskehelsestudiet. Fagmiljøet har allerede laget en visjon for «det ultimate fiskehelsestudium», ledet av programkoordinator **Andreas Steigen**. Det at vi må nøye oss med finansieringskategori C, ikke A som veterinærstudiet får, medfører at planene må dreies i retning mer nøkternhet og en god og fornuftig koordinering med resten av grunnundervisningen i biologi. Likevel åpner de nye studieplassene for flere vitenskapelige og tekniske stillinger knyttet til fiskehelseprogrammet.

Det betyr også at budsjettarbeidet for 2016, som vi trodde vi var ferdige med, må justeres med nye inntekter og nye utgifter. Detaljene i dette trenger vi nok mer tid på å analysere, men resultatet er uansett hyggelig.

I dag ble tildelingene fra [NFRs INFRASTRUKTUR-program](#) offentliggjort. BIO fikk her napp gjennom NOFIMAs AQUAFEED-søknad. Her vil vi få bevilgning til utstyr som blant annet kan knyttes opp mot Nasjonal Algepilot på Mongstad. Gratulerer til **Åge Oterhals** og hans medhjelpere! Sommerens trippel-TRUMF gikk til **Vigdis Vandvik**, som klarte å hanke inn tre ulike tildelinger gjennom KLIMAFORSK-programmet sist uke! Gratulerer til Vigdis!

Så er det bare å ønske alle en riktig god sommer, forhåpentligvis med et snev av sommertemperaturer og sol, uansett hvor du måtte befinne deg. Akkurat nå ser jo værmeldingene lovende ut!

Hilsen Anders

Ukens bilder

“Ear Shattering”

Foto: Julie Skadal

“Alpine patience”

This year alpine ecologists need patience. There is still massive amounts of snow that needs to melt before we can start with our work!

Foto: Aud H. Halbritter Rechsteiner

Contributions welcome!

Please send pictures plus a very short description and credit information to bio.info@bio.uib.no.
Pictures can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ...

VIKTIG INFORMASJON / HMS

[HMS-forslagskasse](#) - [BIOs HMS-sider](#) - [UiBs HMS-portal](#) - [Treningstilbud](#) - [Aviksmelding](#)

BIO internal deadlines towards the RCN deadline: Sept 9*

- July 29:** Expected call announcement
- Aug 7:** Notify the department of your "intent to apply" – email: Sjoukje.kuipers@uib.no
- Aug 14:** Open and share your NFR e-application with the department. Please use email address: post@bio.uib.no
- Aug 17-28:** Preparation of budget with BIO administration. Budgets must be prepared in accordance with the new TDI budgeting model – email: Thomas.hugoy@uib.no
- Aug 28:** Deadline to deliver final budgets and a half-page application plan – email: Sjoukje.kuipers@uib.no
- Aug 31-Sept 8:** Finalization of last administrative formalities (including partner projects)

Please respect the internal BIO deadlines for proposal submission. Should you need an extension for any of the above, please notify Sjoukje and/or Thomas.

Oppdatert forskrift om bruk av dyr i forsøk

Nå er det endelig klart, ny forsøksdyrforskrift ble fastsatt 18.6.2015 og blir sendt til publisering på Lovdata i dag.

Dette medfører at ansvarshavende ikke har vedtaksmyndighet fra 1/7-15.

Søknader om forsøk som ligger til lokal behandling og som ikke ferdigbehandles før 1. juli må videresendes til sentral behandling i FOTS.

FOTS er ikke tilpasset ny forvaltning om nye krav til opplysninger i søknadene enda. Vil derfor minne om at søkere må legge fram følgende opplysninger som vedlegg til søknadene inntil FOTS er oppdatert:

- Opplysninger om belastningsgrad (mild, moderat eller alvorlig belastende, eller terminalt/akutt) (ny forsøksdyrforskrift, §7, vedlegg B)
- Forsøkssammendrag (ny forsøksdyrforskrift § 8)

[Se også mattilsynets sider om ny forsøksdyrforskrift og behandling av søknader](#)

[Les forskriften i nedlastbart format her](#)

Sommarhilsen frå Øyvind og Studieseksjonen

Hei undervisarar,

Det er snart sommar, men vi tenkte å gje dykk eit par påminningar de kan ta med dykk inn i sommarmånedane:

1. Lærarkurset '**Collegial Teaching and Learning – in Biology**' som går det neste året, dei som er interessert kan melde seg på i lenka lenger nede innan 1 juli. (mer info lenger nede i BIO-info)
2. Merk av 2. – 3. desember i kalenderen til **ny lærarsamling** – som vil overlape delvis med kurs for dei som tar lærarkurset – men på same lokalitet.
3. Erommneansvarlege for emne som har gått i vår: husk å last opp **emnerapport og evaluering** i kvalitetsdatabasen.

Og så gratulerer vi fiskehelsemiljøet, profesjonsstudiet og heile BIO med 15 nye studieplassar! Det betyr at vi tar opp 15 fleire førstesemesterstudentar alt frå hausten av.

God sommar!

Helsing

Øyvind, Oddfrid og studieseksjonen

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
29. juni	Mastereksamen – Emil Eide Høyese	Kl. 10:15, K3, Biologen
30. juni	Mastereksamen – Neil Anders	Kl. 12:15, K1, Biologen
1. juli	Mastereksamen – Elise Hjelle	Kl. 10:15, K1, Biologen
2. juli	Mastereksamen – Maja Thorbjørnsen	Kl. 10:30, K1, Biologen
7. juli	Mastereksamen – Silje Krane Hammer	Kl. 10:00, Seminarrom Sildetønne, NIFES
Høsten 2015	Collegial Teaching and Learning – in Biology	BIO og UNIS

Fra den neste toppen!

Nye studieplasser i fiskehelse

Tirsdag denne uken mottok fakultetet den gledelige nyheten om 15 nye 5 årige studieplasser i fiskehelse, og 15 masterplasser innen informatikk.

I tildelingsbrevet til institusjonene står det at *“Regjeringen legger vekt på å bidra til å skape et omstillingsdyktig og mangfoldig næringsliv og en effektiv offentlig sektor. Hovedvekten av studieplassene som tildeles, er innenfor sentrale fagområder som støtter opp under dette målet, nemlig helsefag, realfag og teknologi.”*

Med tildelingen av friske studieplasser til det integrerte fiskehelseprogrammet har regjeringen utvilsomt truffet godt i forhold til *“til å skape et omstillingsdyktig og mangfoldig næringsliv”*, noe vi er svært glade for.

Samtidig har jeg lyst til å gi honnør til instituttet, ikke minst instituttleder Anders Goksøyr: Her har instituttet tatt sjansen på å etablere et populært studium innenfor et av fakultetets profilområder, og på et område hvor det åpenbart er stort behov for kompetanse i et voksende næringsliv. Sammen med den sentrale universitetsledelsen, har instituttleder hatt en aktiv og systematisk dialog med departementene og politisk ledelse over lengre tid for å få finansiering på plass. I dag er det all grunn til å gratulere med godt utført arbeid!

Så vil jeg minne om at tildelingsbrevet også sier at *“Departementet vil følge opp at institusjonene dimensjonerer sitt totale studietilbud i tråd med bevilgninger til nye studieplasser, og at nye studieplasser kommer i tillegg til allerede eksisterende studieplasser.”* Det betyr at vi må sikre et opptak av minst 25 studenter til programmet i fiskehelse og at det blir god gjennomføring. Det betyr også at vi fortsatt må arbeide med næringen for å sikre ekstra finansiering av studiet og gode praksisplasser.

Dette gir Institutt for biologi en flott mulighet for videre utvikling på et sentralt fagområde i årene framover. På vegne av fakultetsledelsen vil jeg gjerne gratulere instituttet og ønske dere en riktig god sommer!

Helge K. Dahle
Dekan
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Mastereksamen - Emil Eide Høyesen: Prevalence and Density of Known Gill Pathogens in Goldsinny (*Ctenolabrus rupestris*) and Corkwing (*Symphodus melops*) from Gullmansfjorden in Sweden to Tysfjord in Norway

Emil Eide Høyesen holder mandag 29. juni avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Fiskehelse

Veileder: Are Nylund, Stein Mortensen. Internsensor: Karin Pittman. Sensor: Øyvind Vaagnes

Tid og sted: Mandag 29. juni, kl. 10:15, Seminarrom K3, Biologen.

Alle interesserte er velkommen.

Mastereksamen - Neil Anders: The effect of pot design on behaviour and catch efficiency of gadoids

Neil Anders holder 30. juni avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Fiskeribiologi og forvaltning

Veiledere: Anders Fernø, Svein Løkkeborg, Anne Christine Utne Palm, Odd-Børre Humborstad. Intern sensor: Arne Johannessen. Sensor: Jon Egil Skjæråsen.

Tid og sted: Tirsdag 30. juni, kl 12:15, Seminarrom K1, Biologen

Alle interesserte er velkommen

Mastereksamen - Elise Hjelle: An anatomical study of the myotome (lateral swimming muscles) of Atlantic Salmon (*Salmo salar* L.)

Elise Hjelle holder onsdag 1. juli avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Marinbiologi-fiskebiologi

Veiledere: Harald Kryvi, John H. Long . Internsensor: Anders Fernø. Sensor: Øyvind Vågnes, Vaxxinoa.

Tid og Sted: Onsdag 1. juli, kl. 10:15, Seminarrom K1, Biologen

Alle interesserte er velkommen.

Mastereksamen - Maja Thorbjørnsen: Effekter av dispergert olje på tidlige livsstadier av hyse (*Melanogrammus aeglefinus*)

Maja Thorbjørnsen holder 2. juli avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Biologi, miljøtoksikologi.

Veiledere: Anders Goksøyr, Sonnich Meyer, Marianne Brattås, Anders Thorsen. Intern sensor: Amund Måge. Sensor: Jonny Beyer, NIVA

Tid og sted: Torsdag 2. juli, kl 10:30, Seminarrom K1, Biologen

Alle interesserte er velkommen

Mastereksamen - Silje Krane Hammer: Evaluation of chlorpyrifos toxicity and modifying effects of eicosapentaenoic acid (EPA) and arachidonic acid (ARA) in Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) hepatocytes

Silje Krane Hammer holder tirsdag 7. juli avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i Ernæring.

Veileder: Monica Sanden, Liv Søfteland Internsensor: Livar Frøyland. Sensor: Bjørn Einar Grøsvik, HI

Tid og Sted: Tirsdag 7. juli, kl. 10:00, Seminarrom Sildetønneren, NIFES

Alle interesserte er velkommen.

Collegial Teaching and Learning – in Biology

bioCEED og Programstyret arrangerer studieåret 2015/16: Collegial Teaching and Learning – in Biology ([kursskildring her](#)). Kursarbeidet er i stor grad gruppebasert, og deltakarane vert inndelt i grupper etter tema.

Kurset vil gje kunnskap om undervisning og læring i høgare utdanning med mål om å utvikle eigen undervisningspraksis og fremje læring hos studentane. I gruppearbeidet vil undervisarane få høve til å arbeide med prosjekt knytt til eiga undervisning, praksis og interesser.

Vi ber om at dei som er interesserte i å delta på kurset melder si interesse på denne lenka:

<https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=1298970>

Det er mellom 8 og 12 plassar til undervisarar frå UiB (BIO/UM). Dei tre første samlingane blir i Bergen, medan siste samling i mars 2016 blir på UNIS, Svalbard. Kurs- og reiseutgifter blir dekkja av bioCEED.

Kurssamlingane går over 3 timar 20. oktober 2015, 2. desember 2015, 4. februar 2016 og 14. mars 2016*

*På Svalbard. Avreise frå Bergen søn. 13. mars og retur til Bergen 15. mars.

Ta kontakt med Øyvind/Oddfrid om du har spørsmål.

Fly your Thesis!

The European Space Agency (ESA) is glad to announce that the Fly Your Thesis! programme is back. This hands-on opportunity allows Master and PhD students from ESA Member and Cooperating States* to carry out experiments in microgravity conditions, on parabolic flights, as part of their thesis or research programme.

Teams that are interested in participating in the Fly Your Thesis! programme should submit an experiment proposal by **September 21, 2015**.

The pre-selected student teams will be invited to a dedicated workshop at ESTEC in December 2015, where up to four teams will be selected to further develop their project and have the chance to operate their experiment during an ESA parabolic flight campaign along with teams of European scientists.

The campaign will take place in Bordeaux, France and it is currently planned to be performed in autumn 2016. Students will accompany their experiment, on-board the Airbus A310 ZERO-G operated by Novespace, for three flights of 30 parabolas each, experiencing about 20 seconds of reduced gravity during each parabola.

[Read more about the programme, conditions and how to apply](#)

Masterseremoni – 11. september

MN fakultetet inviterer alle masterstudenter som har fullført graden mellom august 2014 til September 2015 til feiring av gjennomført grad fredag 11. september.

Studentene vil bli feiret med pomp og prakt, noe godt i glassene og det blir servert mat.

Studentene registrerer sin deltakelse i linkene under:

Studentregistrering norsk: <https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=1349142>

Studentregistrering engelsk: <https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=1349545>

Veiledere er også velkommen til å delta!

Påmelding for veiledere: <https://skjemaker.app.uib.no/view.php?id=1350492>

Vi sees i september!

Letters from China: Wildlife

Reisebrev fra Mikko Heino

I was given a chance to give a presentation to Chinese schoolkids on something that is related to my profession. I chose to tell them about wildlife in China. This was a nice experience, and I believe that the children also enjoyed the occasion.

Learning activities outside school are a norm in China, and start from an early age. Some parents and teachers in Yuhuan, a strictly tiny (about 400,000 inhabitants, plus about the same number of "immigrant" workers) city on the coast of the East China Sea, arrange every Sunday morning what they call "Su yuan ge" (溯源阁), which roughly translates as "trace your ancestors club". The goal is to teach young kids (6 to 12 years old) more about Chinese culture, including thoughts of ancient philosophers.

[Continue reading](#)

NYE UTLYSNINGER

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fond)

Reminder: NFR Programs with deadlines 09.09.2015:

- [IS-DAAD- forskerutveksling Norge-Tyskland](#)
- [FINNUT](#)
- [MILJØFORSK](#)
- [HAVBRUK2](#)
- [MARINFORSK](#)
- [BIONÆR](#)
- [KLIMAFORSK](#)
- [BIOTEK2021 / FORNY2020](#)

Cooperation Programme with Eurasia (SIU)

The Norwegian Cooperation Programme in Higher Education with Eurasia supports project cooperation between institutions in Norway and Ukraine, Moldova, Georgia, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Tajikistan. Two calls for proposals are now open:

1. **45 mNOK for Long-term projects:** The project period is 01.03.2016 to 31.12.2019. Projects with two collaborating partners may be awarded up to 5 mNOK (6 mNOK with two or more partners in the cooperating countries outside Norway). Projects without student mobility may receive up to mNOK 4.8. **Application deadline: 26.10.2015** [More info](#)
2. **1.5 mNOK Seed money for preparatory visits and development of project proposals:** Projects may be awarded up to NOK 100.000. **Applications deadline: continuous submission until 01.09.2015.** [More info](#)

Erasmus +: Midler til Mobilitet i verden (SIU)

Gjennom Erasmus+ er det mulig å søke støtte til studie- eller undervisningsopphold i partnerland utenfor EU gjennom ordningen "Mobilitet i verden". På samme måte kan studenter og ansatte fra partnerland utenfor EU få støtte til opphold ved norske institusjoner eller bedrifter. SIU lyser nå ut midler for andre gang i år.

Søknadsfrist: 24.09.2015 [Mer info](#)

KOMMENDE MØTER, SEMINAR OG KURS

Workshop: Writing Successful ERC Proposals

In these workshops, Mette Skraastad from Yellow Research, will discuss the ERC and panel specifics for the scientific proposal and Principal Investigator, with specific focus on how to write an ERC Starting and Consolidator Grant proposal.

Location: Bergen, VilVite, Auditorium 307

Date: 20.08.2015, 08:45-16:00

[More info and Registration](#)

Workshop: Hvordan søke ERC starting- eller konsolidator grant

NFR vil sammen med NTNU arrangere en workshop for forskere ved norske institusjoner som planlegger å søke ERC Starting- eller Consolidator Grant. Workshopen vil bli ledet av Mette Skraastad fra Yellow Research.

Sted: NTNU, Auditorium H2, Main Building

Dato: 21.08.2015

Påmeldingsfrist: 19.08.2015

[Mer info](#)

Konferansen: EU som polarforskningsarena – muligheter for norske forskere og brukere.

Polarforskningsprogrammet inviterer polarforskere og brukere av polarforskning til konferansen *EU som polarforskningsarena – muligheter for norske forskere og brukere*. Målet er å bidra til at norske polarforskere og brukere av polarforskning lykkes på den europeiske arenaen.

Sted: Forskningsrådets lokaler på Lysaker

Dato: 26.08.2015 09:30-12:47 CET

[Mer informasjon og påmelding](#)

Sean McCarthy kurs: Hvordan skrive impact-delen i H2020 søknader

Sean McCarthy kommer til Oslo og holder kurs med spesiell fokus på impact-delen i en søknad.

Sted: Norges forskningsråd, Lysaker, audit. Moser

Dato: 27.08.2015

Påmeldingsfrist: 25.08.2015

[Les mer](#)

Joe Gorman - Prosjektutviklingskurs Horisont 2020

Planlegger du å søke EU-midler, er det viktig å forberede seg tidlig. Norges forskningsråd inviterer til kurs i prosjektutvikling for aktører som planlegger å søke EU-midler.

Sted: Norges forskningsråd, Lysaker, ABEL 1

Dato: 22.09.2015

Påmeldingsfrist: 17.09.2015

[Les mer](#)

Transatlantic Science Week 2015 "Blue Futures"

Transatlantic Science Week er en årlig konferanse for å styrke samarbeidet innenfor forskning, innovasjon og utdanning mellom norske, amerikanske og canadiske forskere, institusjoner og organisasjoner. Årets tema "Blue Futures" er relatert til de massive endringene havene våre og deres biologiske ressurser gjennomgår, samt effektene og konsekvensene dette får. Konferansen arrangeres av den norske ambassade i Washington DC, i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Norges forskningsråd.

Sted: John B. Hynes Conference Center, Boston, MA, USA

Dato: 04.11.2015 - 06.11.2015

[Les mer](#)

Seminar: ICP-OES/ICP-MS teknikker (Sett av dagen)

NKS-Faggruppe for Analytisk Kjemi inviterer til 1 dags seminar "ICP-OES/ ICP-MS teknikker", 22. oktober 2015 på Universitet i Bergen, Institutt for Geovitenskap, Realfagbygget, Auditorium 4.

Programmet er foreløpig ikke klart, men det er en målsetting å ha foredrag som dekker både praktiske og litt mere grunnleggende aspekter ved de ulike ICP teknikkene.

Seminaret vil belyse analyser av en rekke prøvetyper innen miljøkjemi, geologi, marin forskning og klinisk kjemi. Emner innen kvalitetssikring/ metodevalidering vil også bli behandlet.

Sted: Realfagsbygget, Auditorium 4

Dato: 22. oktober 2015

[Les mer](#)

EMODnet Open Conference (20/10/2015, Oostende, Belgium)

You are kindly invited to join us at the First Open European Marine Observation and Data Network (EMODnet) Conference on Tuesday 20 October 2015 (De Grote Post, Oostende). The Conference is free to attend but registration is necessary (see link below).

New EMODnet Video - Watch it now! <http://www.emodnet.eu/video>

We are delighted to present a short video showing why the Blue Economy needs better information on seas and oceans and how the European Marine Observation and Data Network (EMODnet) is contributing to the EU's Marine Knowledge 2020 initiative.

Date: 20 October 2015

Register now: <http://www.emodnet.eu/conference/registration#content>

Registration is now open for the second annual NGS 2015 Nordic Conference

The conference will take place at the Medicion Village (Lund) on 27th & 28th October 2015.

This conference is in partnership with the Lund University Cancer Centre and the local scientific committee includes Dr. Anders Kvist and Dr. Klaus Brusgaard (Odense University Hospital). The scientific theme will focus on the use of NGS in Clinical Diagnostic labs and in University Research genomic labs to elucidate Human Disease/Health. We have some great speakers from Denmark, Norway, Sweden and other speakers have been invited from Finland.

Date: 27. – 27. October 2015

Register now: <https://biotexcel.com/event/ngs-2015-nordic/>

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Graca AP, Viana F, Bondoso J, Correia MI, Gomes L, Humanes M, Reis A, **Xavier JR**, Gaspar H, Lage OM. (2015) The antimicrobial activity of heterotrophic bacteria isolated from the marine sponge *Erylus deficiens* (Astrophorida, Geodiidae). *Frontiers in Microbiology* 6 <http://dx.doi.org/10.3389/fmicb.2015.00389>

Haberle V, Forrest ARR, Hayashizaki Y, Carninci P, Lenhard B (2015) CAGEr: precise TSS data retrieval and high-resolution promoterome mining for integrative analyses. *Nucleic Acids Research* 43 <http://dx.doi.org/10.1093/nar/gkv054>

Karlsen O, van der Meeren T, **Rønnestad I**, Mangor-Jensen A, Galloway TF, Kjorsvik E, Hamre K. (2015) Copepods enhance nutritional status, growth and development in Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) larvae - can we identify the underlying factors? *PeerJ* 3 <http://dx.doi.org/10.7717/peerj.902>

Mangel M (2015) Stochastic Dynamic Programming Illuminates the Link Between Environment, Physiology, and Evolution. *Bulletin of Mathematical Biology* 77:857-877 <http://dx.doi.org/10.1007/s11538-014-9973-3>

Ruzzin J, Bethune C, **Goksøyr A**, Hylland K, Lee DH, Jacobs DR, Jr., Carpenter DO. (2015) Comment on "Contaminant levels in Norwegian farmed Atlantic salmon (*Salmo salar*) in the 13-year period from 1999 to 2011" by Nostbakken et al. *Environment International* 80:98-99 <http://dx.doi.org/10.1016/j.envint.2015.01.003>

Tingstad L, Olsen SL, Klanderud K, **Vandvik V**, Ohlson M. (2015). Temperature, precipitation and biotic interactions as determinants of tree seedling recruitment across the tree line ecotone. *Oecologia*:1-10. <http://dx.doi.org/10.1007/s00442-015-3360-0>

Salmerón C, Johansson M, Asaad M, **Angotzi AR**, **Rønnestad I**, **Stefansson SO**, Jönsson E, Björnsson BT, Gutiérrez J, Navarro I, Capilla E. (2015) Roles of leptin and ghrelin in adipogenesis and lipid metabolism of rainbow trout adipocytes in vitro, *Comparative biochemistry and physiology. Part A, Molecular & integrative physiology* <http://dx.doi.org/10.1016/j.cbpa.2015.06.017>

